

LANDELIJK OVERZICHT
CONSUMENTEN BETREFFENDE
OPENBAAR VERVOER

Aan
DGP
Directie Spoor
drs. J.A. Jacobs
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

Datum
29 april 2008
Ons kenmerk
Locov 2008/106
Onderwerp
Advies concessie 2008 HSL-Zuid

oijage

Geachte heer Jacobs,

In uw brief van 27 maart 2008 vraagt u ons, de consumentenorganisaties in het Locov, advies over de concessie voor de hogesnelheidslijn 2008, die de minister van Verkeer en Waterstaat voornemens is te verlenen aan HSA Beheer N.V.

Zoals u in uw brief aangeeft, is voor de exploitatie van de HSL-Zuid in december 2001 na een aanbesteding een contract gesloten tussen de Staat en HSA Beheer N.V. In deze concessieovereenkomst is voorzien, dat na oplevering van de infrastructuur en een testperiode sprake is van een contractuele aanvangsdatum, waarna HSA/NS Hispeed verplicht is een bepaald aantal treinen te rijden over de HSL-Zuid binnen een bepaalde reistijd. Aan uw adviesvraag komen wij gaarne tegemoet.

In de advisering zullen wij dezelfde lijn volgen als in uw adviesaanvraag.

Adviezen naar aanleiding van de adviesaanvraag

Algemeen

Deze concessie heeft betrekking op de aanloopfase van het vervoer over de HSL-Zuid. In deze fase bestaan nog beperkingen en onzekerheden over de infrastructuur en het materieel. Niettemin is het wenselijk dat reizigers in dit stadium al van de hogesnelheidslijn kunnen profiteren. Door toedoen van de beperkingen en onzekerheden, hebben wij er begrip voor dat de concessie in deze aanloopfase niet alle waarborgen voor de reizigers bevat, die van een concessie voor openbaar vervoer verwacht mag worden. Dit vinden wij echter alleen aanvaardbaar voor de vervoersdiensten over de HSL-Zuid die als *toevoeging* aan het bestaande aanbod kunnen worden gezien. De reiziger moet bovendien de garantie hebben dat het bestaande aanbod op een gelijkwaardig niveau blijft qua beschikbaarheid, kwaliteit en prijs.

Secretariaat
Bezoekadres
Koningskade 4
2596 AA DEN HAAG

Postadres
Postbus 20906
2500 EX DEN HAAG

Telefoon (070) 351 8999
Telefax (070) 351 9393

Bereikbaar vanaf ns-station cs en vanaf ns-station hs met tramlijn 1.

In het Locov hebben zitting: Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Nederlandse Spoorwegen, ANWB, Consumentenbond, Chronisch zieken en Gehandicapten Raad Nederland, Fietsersbond, Landelijke Studenten Vakbond LSVb, Ouderenorganisaties CSO en ROVER.

Bij het binnenlands vervoer biedt de Vervoerconcessie voor het hoofdrailnet deze garantie. Voor het grensoverschrijdend vervoer bestaat deze zekerheid echter niet. De mogelijkheid wordt opengelaten dat de Benelux treindienst onder het regime van deze tijdelijke concessie wordt gebracht, waardoor Den Haag, Dordrecht en Roosendaal hun rechtstreekse verbinding met Antwerpen en Brussel verliezen. Het baart ons zorgen dat er geen eisen zijn gesteld aan compenserende verbindingen.

Door de Beneluxtrein onder het regime van deze concessie te brengen, verkrijgt de vervoerder een mogelijkheid hiervoor een prijsverhoging door te voeren. Hierin stelt de concessie geen voorwaarden of limieten. De tarieven of toeslagen moeten worden goedgekeurd door de minister van Verkeer en Waterstaat, maar het ministerie is financieel belanghebbende bij de exploitatie onder deze concessie. Het ministerie draagt immers het risico van een exploitatietekort en roomt een exploitatieoverschot af.

Gezien het genoemde gemis aan waarborgen voor substantiële groepen reizigers, adviseren wij de ontwerpconcessie aan te passen. De aanpassing moet zodanig zijn, dat het eventuele voornemen om de Beneluxtrein onder het regime van deze concessie te brengen wordt behandeld als een wijziging van de concessie.

Het eventuele voornemen om de Beneluxtrein onder het regime van deze concessie te brengen, zou voorafgegaan moeten worden door een samenhangend plan. Volgens ons is het wenselijk dat NS Hispeed en NMBS in dit plan concreet duidelijk maken, welke verbindingen (met welke kwaliteit) zij willen bieden tussen Nederland en België en welke tarieven en vormen van kaartintegratie zij op die verbindingen willen toepassen.

Artikelen

Het valt ons op dat het begrip reinheid in de concessie niet wordt genoemd. Wij zijn van mening dat dit een belangrijk onderwerp is en daarom zou moeten worden opgenomen in de concessie.

Artikel 6: vervoervoorwaarden

De concessie bevat geen voorschriften over de hoogte van de tarieven c.q. toeslagen (afgezien van de eis van ministeriële goedkeuring). Wij gaan ervan uit dat alle voornemens van HSA/NS Hispeed, met betrekking tot tarieven en toeslagen voor het onder deze concessie vallende vervoer, tijdig voor advies aan de consumentenorganisaties zullen worden voorgelegd (conform de Wp2000). In de concessie is niet vastgelegd hoe dit adviesproces zich verhoudt tot de goedkeuring door de minister. Wij zouden graag zien dat dit wordt verduidelijkt.

Artikel 7: kaartintegratie en verkrijgbaarheid van vervoerbewijzen

Wij onderschrijven het belang van kaartintegratie en vinden het streven naar kaartintegratie te zwak uitgedrukt. Wij zouden de inspanningsverplichting hiertoe in lid 1 van artikel 7 daarom graag uitgebreid willen zien met de overige spoorvervoerders in Nederland en (wanneer grensoverschrijdende verbindingen onder deze concessie gaan vallen) in België. Mocht kaartintegratie niet tot stand komen, dan vinden wij dat dit gevolgen zou moeten hebben voor de hoogte van de toeslag op de HSL-kaartjes.

Artikel 17: bijzondere omstandigheden

Artikel 17, lid 1 schept de mogelijkheid tot ontheffing van de voorschriften met betrekking tot punctualiteit en zitplaatskans. Wij vinden dat grensoverschrijdende treindiensten van deze ontheffingsmogelijkheid moeten worden uitgesloten. De reden hiervoor is de onmogelijkheid voor de meeste reizigers om uit te wijken naar een adequate alternatieve OV-verbinding.

Tenslotte

Deze concessie legt het noordelijke eindpunt van de te exploiteren treindiensten bij Amsterdam Centraal. Wij stemmen hier van harte mee in en bepleiten dat dit ook zal gelden voor de definitieve concessie voor de HSL-Zuid. Dit is erg belangrijk voor de reizigers die op het stadscentrum zijn gericht. In het internationale treinverkeer is dit de grootste groep.

Graag blijven wij met u in gesprek over de concessie 2008 HSL-Zuid. Wij zien uw besluit met veel belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

DE CONSUMENTENORGANISATIES IN HET LOCOV,
namens deze,

drs. G.B.M. Leers